

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
Egy évre 24 koronát.
Egy hónap 2 koronát.
—
VIDÉKEN:
Egy évre 28 koronát.
Egy hónap 2 k. 20 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és eszéki egyetért
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 122.

KIADÓHIVATAL:

Arad, Nyugati Récevény-
Társaság.
József Község-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, május 10.

Esemény nélküli nap.

Budapest, május 9. (Hivatalos.)

A főhadiszállás jelenti:

Sehol sem volt különös esemény. Hőfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ujabb sikerek

a háromszáznégyes magaslatnál

Berlin, május 9. (Hivatalos.)

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A háromszáznégyes magaslaton elért sikereink kapcsán a Thernitadombtól délre (Haucourtól délre) több ellenséges árkot elfoglaltunk. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy a háromszáznégyes magaslaton elvesztett területet nagy erők harcbevételével visszafoglalja, súlyos veszteség mellett meghiusult. Ep oly kevés sikere volt azoknak a támadásoknak, amelyekkel franciák a Maas keleti partján a Thiaumont-major vidékén intéztek ellenünk. Itt a francia foglyok száma három tisztre és háromszázhetvenöt főnyi legénységre emelkedett, tizenhat sebesültet nem számítva; kilenc géppuskát zsákmányoltunk. Az arcvonal többi részén több sikeres járőr-vállalkozásunktól eltekintve, nincs különösebb jelenteni való.

Keleti és Balkán hadszíntér:

Nincs ujság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Torpedóhajók csatája

Osztdendénél.

Berlin, május 9. (Hivatalos.) A Wolff ügynökség jelenti:

Két torpedónaszádunknak felderítő utjukban május nyolcadikán délelőtt Osztdendétől északra öt angol torpedózuzóval rövid ütközete volt, amelynek folyamán egy torpedózuzó tűzérési találat folytán súlyosan megsérült. Torpedónaszádaink épségben visszatértek a kikötőbe. A tengerészeti vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Görögország nem engedi át vasutait.

Atásza. Azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a görög vasutakon át megkezdődött a szerb csapa-

tok szállítása, tendenciózusak és valótlanak. Görögország soha nem engedi át vasutait a szerb csapatok szállítására, mert elég engedményt tett azzal, hogy a korinthisi öbölt és a korinthisi vasutat felajánlotta az ententének.

Nem magánügy.

Arad, május 9.

Kinek mi a vagyona és mibe fekteti be: az valóban nem tartozik a nyilvánosság elé. Szabad elhatározására van bízva mindenkinek és nem tartozik senkinek se számadással. Hanem az, hogy valaki a vagyonaiból az ahhoz mért és az ahhoz illő rész szerint jegyzett-e hadikölcsönt: nem magánügy és nem a szuverén magánakarát dolga.

Háboruban sok korlátja van az egyéni elhatározásnak. Nincs mindenkinek saját tetszésére bízva, hogy katonáskodik-e, vagy polgár-életét folytatja; hogy a frontra vonul-e, vagy pedig helyi szolgálatos lesz. A magasabb érdek, amely az élet, az épség, a nyugalom, a kereset kockázatát, sőt föláldozását követeli meg százezrek és százezrektől: beleszólást enged, sőt parancsol a magánvagyon dolgába. Máskor igazán nem lehet senkinek se teletősségre vonni, hogy koronajáradékot vesz-e, vagy spódium-részvényt, kétezer koronáért, vagy kétszáz ezerért: ebben az egyetlen esetben, nemcsak kíváncsiak lehetünk, hanem kíváncsiaknak kell lenni, hogy akire anyagi helyzete a hadikölcsön-jegyzés kötelességét rója, eleget tesz-e ennek a kötelességnek és oly mértékben tesz-e eleget, hogy az a közvélemény bírálatával szemben megáll-e.

Nem az újdonság ébe, a mikor a hadikölcsön-jegyzéseknél a sajtó neveket és számokat akar tudni és a közönség elé adni. A bankok, amelyek máskor saját ügyteik dolgával szemben a legsúlyosabb diszkrecióra vannak kötelezve, magasabb érdeket követnek, amikor a jegyzésekről listákat adnak ki. A hadikölcsön-jegyzés a tőkének, a pénznek mozgósítása, és annak, hogy ez alól kik nem vonták ki magukat, a nyilvánosság az ellenőrizője.

Nem, a legkevésbé se magánügy. A ki jegyzett és oly módon jegyzett, ahogyan azt a körülményei lehetővé tették, annak nincs oka titkolnia. Sőt

nem is szabad titkolnia. A maga titkosságával módot ad arra, hogy elbujjanak azok is, akik semmit se jegyeztek, vagy csak morzsákat adtak a millióból. Senki se fogja a vagyon titogtatásának venni, ha valaki a maga jegyzésének összegét a nyilvánosságnak átadja. De ha mindenkimegteszi, akkor kevesebb lesz az erkölcsi bátorság arra, hogy sokan a jegyzés elől kibujjanak, és még kevesbé arra, hogy a milliók birtokosai néhány ezer koronával szurják ki a nemzet szemét.

A hadikölcsön-jegyzések lajstroma nem nyilvános köszönet. Hála és köszönet aligha jár az olyan tőkebefektetésért, a mely hat százaléknál magasabb jövedelmet hoz. Nincs helye tehát az olyan „áldozatkészségnek”, a mely a hírlapi nyugtázást kegyesen elengedi, sőt egyenesen kikéri. Szinvallása ez a vagyonok, a kis- és nagy vagyonok tulajdonosainak, hogy a kötelességtudásban tudnak-e, igyekeznek-e méltók lenni azokhoz, a kik életüket és vérüket fektetik be a nemzet jövőjét építő, hatalmas vállalkozásba. A ki ezt a szinvallást megtagadja, azt joggal éri a gyanu, hogy vagy elzárkózott a polgari kötelesség teljesítésétől, vagy pedig oka van arra, hogy a maga jegyzését titokban tartsa.

Sajnos, nem lehetünk olyan valólató detektívek a nemzeti ügynek, hogy mindenkitől, akiről joggal tehető, hogy módja lenne jegyezni, megkérdezzetnők: miért nem jegyzett ön és ha igen, mennyit? De mindenki, akinek neve nem volt olvasható a jegyzések között, megszólítás nélkül is szemközt érezheti magát ezzel a kérdéssel. Miután pedig az utólagos rekramációkkal nem ónajtjuk az időt vesztegetni, vegye tudomásul mindenki, akire tartozik: a negyedik hadikölcsönre jegyzéseket elfogad május 23-ig minden bank, adóhivatal és a posta. Aki pedig jegyez és úgy érzi, hogy e jegyzéssel kötelességét kellően teljesítette, az ne

jatsza a szerenyt, hanem nyugodt onerzettel állítsa cselekvését polgársainak megítélése elé.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(A polgári tőke szerepe a hadikölcsönben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 9.

A minap ismertették a nagytőke részvételét a három hadikölcsönben és rámutattunk arra az érdekes körülményre, hogy a harmadik hadikölcsönnél, a mikor fegyvereink fényes győzelmei a világháború mérlegét teljesen a javunkra billentették, a legérzékenyebb közigazgatási tényező: a pénzemberek és nagytőkések világa milliós jegyzéseik megkésztetésével adott kitéjezést végleges győzelmünkben való feltétlen bizalmának. A statisztikai adatok egy másik táblázatában bemutattuk a kisemberek, a kisjegyzések csodálatos bőség-szaruját, a melyből a három hadikölcsön alatt egy milliárdot jóval meghaladó hatalmas összeg ömlött az államkincstár hadi kasszájába. Nem kevésbé érdekesek és tanulságosak azok a számadatok is, amelyek a polgári tőkének, a gazdasági tagozódás középső rétegének szerepéről számolnak be a magyar nemzet háromszoros nagy pénzügyi diadalának kivívásában. Ide sorozhatjuk a 10.000 koronától kezdődő jegyzéseket fel egészen a közvetlenül 100.000 koronán alul maradó jegyzésekig. E jegyzések a három hadikölcsön során a következő képet mutatták:

A középtőke jegyzései a jegyzett összeg millió koronában: I. 10.000—49.950 koronáig az 1. hadikölcsönnél 247-1, a 2-iknél 242-1, a 3-iknél 389-4, mindháromnál összesen 878-6. II. 50.000—99.950 koronáig az 1. hadikölcsönnél 92-2, a 2-iknél 102-3, a harmadiknál 199-1, mindháromnál összesen 398-6. 100.000—99.950 koronáig az 1. hadikölcsönnél 389-3, a 2-iknél 344-4, a 3-iknél 588-5, mindháromnál összesen 1272-2.

Ime tehát a középső réteg, a polgári elem is embertől helyt állott a helyes gazdasági belátás és a hazaias áldozatkészség nemes versenyében és kölcsönről kölcsönre egyre nagyobb összegeket ajánlott fel a létünkért folyó nagy küzdelem sikeres folytatásának szent céljára. A középnagyságu jegyzések együttes összege a három kölcsönnél 1272 millió koronára rugott, tehát a három nemzeti kölcsön összeredményének közel 30 százalékát képviselte. A kis és középnagyságu jegyzések, tehát a 100.000 koronán alul maradók együttesen 2410 millió koronával a 4800 millió összeredménynek közel három ötödét adják. A polgári elemek, a középbirtokos osztály és a széles néprétegek oly hatalmas gazdasági teherbírási és rugékonyságáról, a hadikölcsönök sikeréhez fűződő nagy nemzeti és közgazdasági érdekek oly általános megértéséről esznek a számadatok bizonyosságot, hogy a tényezők hatásaképpen a negyedik hadikölcsönre is, amely rendkívül kedvező harctéri helyzet és pénzügyi viszonyok között került kibocsátásra, csak a legteljesebb siker várható. A közölt számadatok messze harsogóan hirdetik azt a köztudattá vált igazságot, hogy ha mindenki, a polgárok milliós tehetségükhöz képest hozzájárulnak a hadiköltségek előteremtéséhez, a kis összegek tömegei oly hatalmas pénzügyességgé tornyosulnak, amely diadalmas

harcunk győzelmes befolyásának elengedhetetlen pénzügyi feltételét biztosan megteremti.

Aradon ma a következő jegyzések történtek:

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál a mai nap folyamán 201.000 koronát jegyeztek, összes eddigi jegyzés 4.641.000 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál ma kilencvenöt letételben 5200 koronát jegyeztek. Az összes jegyzés ma 1.469.100 korona.

A „Victoria” Takarékszövetkezetenél a mai napig a hadikölcsön-jegyzések összege 677.550 korona.

Suchomlinow letartóztatóját fogságba vetették.

(A cári kamarilla kiszabadította a bűnös hadügyminisztert. — Hazaárulással vádolják a vizsgáló szenátort.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 9.

Berlin. A Lokalanzeigernek jelentik Luganóból: A moszkvai lapok részleteket közölnek Suchomlinow letartóztatásáról. A letartóztatás házkutatás után történt. Suchomlinow kihalgatásának válaszában részletesen és a legnagyobb nyugalommal védekezett. A kihallgatás után a bizottság elnöke letartóztatottnak nyilvánította és Suchomlinowot autómobilon nyomban a Péter Pál erődbe vitték és annak egyik legrégebbi részében, az Alexejevrollevezett szárnyán helyezték el.

Suchomlinow a legjobb barátságban volt Rzewski agent provokátorral, aki annak idején Chwostow belügyminisztert is megbuktatta. Rzewskit Kievdőn ismerte meg, ahol a titkos ügynök bolgár tiszti uniformisban jelent meg előtte és a könnyelmű tábornokot mindjárt meg is nyerte a maga számára. Kievdőn Suchomlinow megismerkedett több kétes hírű emberrel, akik egy gyönyörű hölgyet mutattak be neki, akit Suchomlinow mindjárt, az első pillanatban megszeretett. Ez a hölgy lett aztán Suchomlinow végzeté. Az összes hadi megrendelések ennek a nőnek kezén mentek keresztül; ami a hadügyminiszterium titkos tanácsán történt, azt ez a hölgy néhány óra múlva megtudta. Az annak idején hazaárulás miatt kivégzett Mjassojedow ezredes igen nagy kegyben állt ennél a hölgy-nél és az ezredes letartóztatása után olyan kompromittáló papirokat találtak nála, hogy házkutatást rendeltek el a hölgy lakásán is. Az egész ország követelte ennek a hölgynek a kivégzését, de Rasputin igyekezetének sikerült ezt megakadályozni és az asszonyt Déloroszországba száműzték, ahol most is általános tiszteletnek örvend.

Terhelő anyagot tartalmaznak Suchomlinownak azok a levelei is, melyeket Goremykinhez, a volt miniszterelnökhöz intézett. Hogy a volt hadügyminiszter milyen könnyelműen járt el a munició szállításoknál, mutatja az a körülmény, hogy egy alkalommal egy pétervári gyárban nagyszabású megrendeléseket tett egy bizonyos ágyukaliberű lövedékekre. A lövedékeket négy hónapra keresztül szakadatlanul gyártották és mikor már a lövedékek teljesen elkészültek, kiderült, hogy azok használhatatlanok. Tudniillik a lövedékeket

egy kisebb kaliberű modell után készítették és csak akkor, amikor azokat már elszállították, vették észre, hogy kicsik és nem illenek be az ágyukba.

Stockholm. Suchomlinow volt hadügyminiszter letartóztatásáról az utóbbi napokban újabb részletek váltak ismeretessé. Ezek szerint az, hogy a volt hadügyminiszter elcsúsztatása a híres Péter-Pál erődbe, amely a cártól a vizsgálat vezetéseivel megbízott Bogorodski szenátor utasítására történt, mutatja, hogy az udvari kamarilla, amelynek központjában Rasputin áll, megigatja, mert Rasputin és barátai mindent elkövetnek, hogy Suchomlinow pörét valahogyan elcsúsztják. Március 12-ig Kuzmin szenátor vezette a vizsgálatot, és igazi orosz módon arra igyekezett, hogy az ügyet elhuzsa, és ez sikerült is volna, ha a damában a Suchomlinow ügyet szórá nem tették volna. Amikor Singarew dama-képviselő a zsidó pogromokkal szemben védelmébe vette a zsidókat, akkor a pogromok igazgató Markow és Zamiatowski dama-képviselők közbe kiáltottak, hogy a zsidók árulók. Erre Singarew a következőket mondotta:

— Nem a zsidók az árulók, hanem Suchomlinow, aki a cárt különös kegyét élvezte, áruló. Összekötöttesben állott az árulókkal, megengedte magát vesztegetni és elárulta az orosz hadsereget. Az árulással az oroszok százezreit a halálba kergette.

A parancs képviselők még jobban kikétek a volt hadügyminiszter ellen. Nyíltan kijelentették, hogy a nép követeli Suchomlinow tejtét, és addig nem nyugazik meg, míg a cári névtől felbontozott katonákat Suchomlinow bünhődése meg nem bosszulja.

A vizsgáló-bizottság a nyomozás alatt számos kompromittáló okmányokat talált Suchomlinow ellen. A részletek még nem kerültek a nyilvánosság elé, de annyit tudnak, hogy Suchomlinowot és feleségét már eddig kiderített bűneikert is akár egy uccaszor is halálra ítélnék.

Ejjel telefonálja Budapestről tudósítók: A Suchomlinow-ügy váratlanul és szenzációs fordulatot vett. A Berliner Lokalanzeigernek jelentik ugyanis az orosz határról:

Annak a vizsgáló bizottság-nak a működése, amely Bogorodski szenátor vezetése alatt a Suchomlinow volt hadügyminiszter elleni vizsgálatot vezette, erélyes fellépésével már régen kihívta az orosz udvari körök elégedettségét és titkos ellen-szenvét. Mindinkább növekedő izgalommal látták a cári udvarban, hogy a vizsgálat igen komolyan folyik és azokban az

udvari körökben, előkelő szalonnákban, amelyekből az orosz miniszterek is függenek, teljes lett az ékeseredés, amikor Bogorodski szenátor elfogatta és a Péter-Pál erődbe vitette a cár kegyencét, a volt hadügyminisztert. A liákos kamarilának sikerült is felül kerülnie: Bogorodski szenátort tegnap tartóztatták és aznap vádolják, hogy Szuchomlinow letartóztatásánál visszaelt hivatalos hatáimával és így hazatérülést követelt el. Elfogatásával egyidejűleg Szuchomlinowot elbocsátották a Péter-Pál erődből. A váratlan fordulat a legnagyobb szenzációt kelti Oroszországban, ahol a liberálisan gondolkodó emberek megnagyobb érdeklődéssel figyelik a súlyosan megvadult hadügyminiszter letartóztatását.

Hét hordó női holttest.

(Borzalmas felfedezés a bádogos-raktárban. — Hadváronult és meghalt a gonosztevő.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 9.

Párját ritkító borzalmas bűnténynek jöttek ma délután nyomára a Budapest közepében lévő Cinkota nagyközségben. A bűntény, amelyre véletlen vezetett rá, olyan, hogy a legremesebb és legnagyobb fantáziával megírt detektívregények, vagy filmek sem produkálhatnak különbet. Egy cinkotai háztulajdonos ma délután átvizsgálta azt a házat, amely örökségképp szállt rá s ez alkalommal egy hadváronult bádogosmester műhelyében légmentesen leferrasztott hét darab bádoghordóban hét teljesen felöltözött, már rég csúszának inait női hűtőre akadt rá.

Az ügy bővebb részletei még nem ismeretesek, minlám a bádogos ület tulajdonosa még a háború kitörésekor hadba vonult, sőt egyesek állításai szerint el is esett. Ugyancsak a véletlen folytán vett tudomást az esetről a budapesti államrendőrség, amely jelenleg a nyomozást veseti. Tóth Kálmán rendőrelőőr ugyanis látogatásba ment ki Cinkotára s ott meghallva az esetet, kíváncsiságból ment a tett eseményére. Miután ott meggyőződést szerzett arról, hogy nagyszabású bűnügyről van szó, kötelességének tartotta, hogy az esetről telefonon értesítse a főkapitányságot. Tóth előadása azonban hűségos volt, úgy, hogy a főkapitányság telefonon a cinkotai előjárósághoz fordult, amely ma éjjel az ügyről a következő telefonjelentést tette:

A cinkotai Kossuth-utca 40. számú ház — ahol a borzalmas leletre akadtak — egy hosszú, földszintes épület, amely néhai Kreszinszky Márton gyógyszerész tulajdona volt. Később a házat és a gyógyszerérték Takács Béla gyógyszerész bérelte ki, azinek üzlet-helyiségén és lakásán kívül még Kis Béla bádogosmester műhelye és raktárai voltak az épületben. Tal az udvaron, a ház hátsó részén két téglából épült kamara áll, amely szintén Kis Béla helyiségébe tartozott s a bádogosmester ezekben tartotta nyersanyagát és szárazsámkészletét.

Kis Béla jelenleg harmincnégy éves s üzletét Cinkotán 1913-ban nyitotta meg. Az üzlet nemsokára egészen esik forgalmat produkált a tisztas hasznosított tulajdonosának. A bádogosmester — s ez már régebben feltűnt a házbelleknek — különös gondal ügyeit arra, hogy sem inasai, sem pedig a házbellek ne térközhessenek a kamarához s nemcsak, hogy eltiltotta az oda belépést, hanem még arra is ügyelt, hogy a kamarába

bepillantást se nyerbessen senki. A házbellek közül néhányan még is néha-néha lopva bepillantottak a rejtelmes helyiségbe, de nem láthattak ott mást, mint stukkatur anyagot. A mozgatás első napján Kis Béla is hadbavonult. Üzletét, raktárait lezárta, s bevonult ezredéhez. Azóta semmi hír nem érkezett róla.

Ma délelőtt az időközben elhunyt Kreszinszky fia, ifjabb Kreszinszky Márton megjelent Cinkotán, hogy testvére megbízásából is átvizsgálja a házat és elrendelje a szükséges tatarozásokat. Takács Béla gyógyszerész kíséretében megtekintette a ház összes helyiségeit és már beterejeve utukat az udvaron beszélgettek, amikor Takácsnak eszébe jutott, hogy Kis Béla lezárt kamarájában nagymennyiségű nád is van, amit fel lehetne használni a tatarozáshoz.

Kreszinszky eltávolította a kamara lakatját s Takács Béla kíséretében bement az első helyiségbe, ahol néhány nádkévé kívül 4 darab bádoghordót találtak. Mindegyik hordó 1 méter hosszú és 60 centiméter átmérőjű volt, két végükön pedig légmentesen be voltak ferrasztva. Miután a hordókból sajátos erős, a karbolera emlékeztető szag áradt, Takács azt hitte, hogy még az idősebb Kreszinszky gyógyszerészkedése idejéből maradtak ott a hordók és karbolit tartalmaznak s ezért azt propanálta, hogy nyissák azokat fel. Bádogvágó ollóval félig ki is nyitották az egyik hordót, mire fojtó, borzalmas hullaszag terjedt el a helyiségben. Miután a rejtelmes bádoghengert teljesen felnyitották, borzalmas látvány tárult elébük: a hengerből egy teljesen osztlásnak indult női holttest hullott a padlóra. A hulla teljesen fel volt öltözve s még most is konstatahatólóg nagy erőszakkal gyömöszölték a hengerbe, mert tagjai és csontjai összevissza voltak törve. Miután a holttest lágy részei már agyszórván teljesen feloszlottak, arcát nem lehetett felismerni.

A borzalmas felfedezés hatása alatt Kreszinszky és Takács a csendőrszabhoz mentek, amelynek jelentést tettek. Az őrsvezető két csendőr kíséretében megjelent a helyszínen s most már az ő jelenlétében bontották fel a másik három hordót. Mind a három hordóban egy-egy osztlásnak indult, felöltözött női hulla volt.

Kinyitották most már Kis Béla másik kamaráját is, ahol hasonló három hordót találtak. Ez a három hordó is egy-egy női hullát rejtgetett, úgy, hogy összesen hét meggyilkolt nő holttestére akadtak rá a két kamarában.

Kis Béla cinkotai ismerősei elmondották, hogy a bádogosmester zárkózott természetű ember volt, aki idegenekkel alig érintkezett, minden idejét műhelyében, vagy lakásán töltötte, látogatásba soha sem ment, tudjukkal arra sem volt eset, hogy hozzá női látogató ment volna. A mozgatásakor műhelyét és a két kamrát erősen lezárta és megmondván a házbelleknek, hogy a két kamrában értékes nyersanyagot tart, szigorúan megtiltotta, hogy azokat kinyissák.

Egy alkalommal, néhány hónap előtt Jäger Antal budapesti iparos járt Cinkotán s elmondotta, hogy 1914. őzén együtt küzdött Kissel a szerb fronton, de Kis később kiütéses tifuszban megbetegedett és meg is halt.

Az éjszaka folyamán értesítették a borzalmas leletről és rejtelmes bűnügyről a pesti vidéki törvényszéket, amelynek vizsgálóniraja azonnal kiszállt a helyszínen. Ugyancsak az éjszaka folyamán egész sereg budapesti detektív utazott ki Cinkotára, hogy a nyomozást bevezessék.

Kivégzik az ir felkelőket.

(Angol vertörvényesek Dubinban.)

Saját tudósítás.

London, május 9.

Asquith a felsőházban közölte, hogy az ir felkelésnek csupán csak a főbűnöseit fogják kivégezni. A kormány gondosan megfontolja, hogyan kell eljárni a fölkelők nagy tömegével.

London. Megint meggyilkoltak két angol. Közben kívül egyet nyolc évi, narhat öt-öt évi, tizenhatot három-három évi és kettőt ket-két évi fogságra ítéltek. Két felkelőt felmentettek.

London. Az alsóház tegnapi ülésén Redmond megkerdezte a miniszterelnököt, vajon tud-e arról, hogy az egyre tartó katonai kivégzések következtében nő az ékeseredés és a düm? A lakosság nagy része a legkisebb rokonszeuvel sem tanusította a teikeles irant. Redmond tehát kerdi Asquith miniszterelnököt, hogy vajon hajlandó-e a kivégzéseknek haladéktalanul véget vetni?

Asquith azt válaszolta, hogy Redmondnak a teikelek nagy többsége érveiben elmondott szonoklata nem talált süket tullekre. Maxwell állandó érintkezésben van az Asquith-kormányval, a kormány viszont teljesen bizik Maxwell eljárásának törvényességében. Azok az instrukciók, amelyeket Maxwell magával vitt, hangsúlyozzák, hogy a legszigorubb büntetést nagyon ritkán kell kiszabni és csak azokon a teikeles embereken kell végrehajtani, a kiknek a legtöbb részük van az eseményekben. Arra a kérdésre, hogy vajon ki fogják-e kivégezni azokat a nacionalistákat és radikálisokat, a kik vonakodtak a forradalmarok ellen felépni, — Asquith kijelentette, hogy ezeket a kivégzéseket a katonai parancsnokság rendelte el. Asquith vonakodott megígérni, hogy nem lesznek addig kivégzések, a mig a haznak alkalmat nem adnak arra, hogy ezt az ügyet megvitassák.

London. Az ir párt holnapi gyűlésén fog állást foglalni a hadkötelezettségnek Irországra való kiterjesztése, valamint az összes irországi önkéntes csapatok lefegyverzése ügyében. Ezt a lefegyverzést annál inkább szükségesnek tartják, mert a „sinn-fein“ sok lefegyverkezett emberének sikerült elmenekülnie és elrejtőznie.

Berlin. A Berliner Tageblatt hágai tu-

dósítója táviratozza: A Daily Express jelenti, hogy Sir Roger Casement tizenöt napra belül hazaárulással vádolva a londoni törvényszék elé kerül. Casementnek joga van ahhoz, hogy ne katonai, hanem polgári bíróság tárgyalja az ügyét. A vádat Smith főállamügyész fogja képviselni, védőjeül Casement állítólag Sir Edward Carson választotta, de kérdés vajjon Carson vállalja-e a védelmet.

naptény mellett a temetésrendező lámpáinak fénye bántja a szemet. Most is ilyen temetést látunk: az okos takarékoság temetését.

2. Az okos takarékoság mellett az okatlan kapzsiság példái is konstatahatók nálunk. Az összes aradi kereskedők irásban kötelezték magukat arra, hogy az új időrend mellett esti nyolc órakor csukják a boltot. A világítás díja így legalább megmarad, a mellett pedig a kereskedő és az alkalmazottja is hozzájárulhat egy kis levegőhöz, esetleg még vacsora előtt. Két napig meg is tartották ezt a praktikus rendet, azonban a harmadik napon már a legtöbb fűszerkereskedő fűtőt — a saját aláírására. Most már kilenc óra előtt állig zár be valamilyen fűszeres. Mi ennek az oka? Elég az nap olyan keveset árulnak, hogy az esti bevétel nélkül nagy volna a deficit, vagy pedig egész nap olyan sok a bevétel, hogy nincs szíve a kereskedőnek arra az utolsó egy órára eső bevételt a közönség zsebében hagyni? Ami a forgalmat illeti, az ellen talán még az adó-kivető bizottságok legtápicusabb leíróinak se lehet panaszuk, itt tehát a munka talajjásnak eseteivel állunk szemben. Azt mondják: a munka nagyszerű demokratikus teljesítmény és dicsérendő dolog. De csak addig, amíg ezt az új nevet nem kapja meg: — temetelés.

3. A kulturpalota előtti pompás kis térről kifiltották a gyermekeket és behelyezték a hat filléres Buchwald-székeket. Most már nem lehet potyán gyönyörködni a glocknis szoknyák alól kinyúló, páronként hatvannyolc koronás burkolattal övezett műi boltácskákban. Háboruban semmit se adnak ingyen.

A bérszékek szépen megtelnek és a vállalkozó takarékszállójainak szaporodása bizonyára úgy aránylik a hivatalnok-adóságok emelkedéséhez, mint nyolcvan a százhoz. Okos dolog volt, hogy a város bérbeadta ezeket az auszlág-székeket. Ha valaki látni akarja a márványba öntött tizenöt százalékos pótdót (érted: kulturpalota), akkor tizessan érte. Ha a kigyóembert tíz filléres belépő-díj mellett mutogatják az Ovár-téren, akkor ez a kíváncyság meg ér hat fillért. De ha már megajándékozott valakit a város a székek jövedelmével, akkor miért nem gondolt a háboru áldozataira? Derék, törekvő kereskedők, iparosok, hivatalnokok szinte a munkaképtelenségig rokkantakká váltak; milyen jó volna azok egyikének ez a nyári jövedelmi forrás. De minden prédikáció hiábavaló ott, ahol a honmaradotnak a zsíros stallumokat kapják és a távollévőknek a dicsőség száraz babérja jut.

Nyomtatvány rendelők

szíves figyelmébe ajánljuk, hogy szükségletokról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, amelynyiben később a — papíráruk rendkívüli emelkedésére való tekintettel — kénytelenek leszünk mai árainkat aránylagosan emelni.

Minden ötven koronás kötvény jegyzése egy-egy csöpp, melyekből milliárdok lesznek a hadsereg számára. :- :-

Amerika válaszjegyzéke Németországhoz.

— Wilson feltételek nélkül fogadja el a buvárhajóharc feladását. — Az Angliával folytatott tárgyalásaitól független a német-amerikai viszony. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 9.

London. A Reuter ügynökségnek jelentik Washingtonból: Az Egyesült Államok jegyzéke Németország jegyzékére így hangzik:

— A német császári kormány május 4-éről szóló jegyzékét az Észak-Amerikai Egyesült Államok kormánya alapos megfontolás tárgyává tette. Különösen tudomásul vette a császári kormánynak azt a szándékát, hogy a jövőben mindent el fog követni, hogy a hadioperációkat a háboru ezután tartama alatt csak a hadviselő felek hadierőjének leküzdésére fogja szorítani, és hogy elhatározta, hogy összes tengerészeti parancsnokainak megszorító új utasítást ad ki, úgy, ahogy azt a népjogok szabályai követelik és úgy, ahogy ahhoz az Egyesült Államok kormánya hónapok óta ragaszkodott az óta, mióta a német császári kormány 1915. február 4-én azt a tengerelátjáró háborut bejelentette, amelyet most szerencsére feladott.

Az Egyesült Államok kormánya türelmes táradozással igyekezett a kritikus kérdéseket, amelyek ebből a politikából származtak a amelyek a két ország jó viszonyát olyan komolyan lenyegelték, barátságos kiegyezésre juttatni, állandóan a barátság erzelmeitől vezéreltetve és visszatartva. Az Egyesült Államok kormánya bizik abban, hogy ezt a kijelentést lelkiismeretesen keresztül viszi. A császári kormány politikájának mostani megváltozása alkalmas a veszélyt elhárítani, amely a két állam közötti jóviszony megszakítására vezetett volna.

Az Egyesült Államok kormánya szükségesnek tartja kijelenteni, hogy biztosra veszi, hogy Németország nem szándékozik feltenni, hogy az új politikája valamiképpen függ azon diplomáciai tárgyalások eredményeitől, a melyek az Egyesült Államok és egy más hadviselő hatalom között foynak, dacára annak, hogy jegyzékének néhány része így lenne magyarázható.

Hogy azonban esetleges félreértést elkerüljön az Egyesült Államok kormánya tudomására hozza a német kormánynak, hogy epercben sem bocsátkozhat annak mérlegelésébe és nem tárgyalhatja azt a gondolatot, hogy amerikai polgárok jogainak respektálása a tengeren a német tengerészeti hatóság által bármilyen módon függővé tehető a másik kormány magatartásától, mert a semlegesek és nem kombattánsok jogaival szemben való felelősség valami individuális, de semmiképpen közös, valami abszolút és semmiképpen nem relativ.

A Wolff ügynökség erre a jegyzékre azt a megjegyzést teszi, hogy a német kormány még nem kapta meg ezt a jegyzéket.

re börtök a hivatalos órákat. A kormány állítólag azért hajolt a németek szavára, mert az okos statisztikusok kimutatták, hogy a nap megrövidülése által egy szezonban legalább kétszáz millió koronát lehet megtakarítani világító anyag révén. Ha este nyolc órakor zárják a boltot (ami voltaképpen csak hét órának felel meg) akkor egész nap nem gyújtották meg a lámpákat. Hát nem okos dolog ez?

A németek, az angolok, a franciák és a magyarok vezetői azt mondják, hogy igen, ellenben Arad város vezetői azt felelik: nem. Arad városának nem kell takarékoskodni, nekünk szép vagyonunk van, miért spóroljunk a nevelő örökök számára? Vagy nem — rengeteg adóssággal küzdünk. Akkor pláne fölösleges takarékoskodni. Minek? A hitelesőknek? Talán ilyenformán okosodik Arad vezetősége és azért nem törődik azszal, hogy még május elseje óta is este fél hétkor, amikor a nap jóformán le se ment, vigan lobognak az utcai lámpák lángjai. A téli szezonban van értelme ennek, azonban most már este kilenckor is ráérnének kivilágítani az utcákat és akkor naponta legalább két órai világítást tudnánk megtakarítani. De nem, nálunk ezzel nem törődnek és ragyogó nappali világítás, közepette gyújtják meg az utcai lámpákat. A temetések alkalmával találkozhatunk ilyen képpel: a

re börtök a hivatalos órákat. A kormány állítólag azért hajolt a németek szavára, mert az okos statisztikusok kimutatták, hogy a nap megrövidülése által egy szezonban legalább kétszáz millió koronát lehet megtakarítani világító anyag révén. Ha este nyolc órakor zárják a boltot (ami voltaképpen csak hét órának felel meg) akkor egész nap nem gyújtották meg a lámpákat. Hát nem okos dolog ez?

Kis megfigyelések a nagy városban.

Az Aradi Közlöny szerkesztője.

Arad, május 9.

Mennyi apró ferdeség, mennyi apró mulasztás fedezhető fel egy ilyen nagy városban, mint Arad. A hiányokat, az okatlan intézkedéseket mindenki látja, mindenki konstataálja, s aztán tejeszaválással napirendre térnek fölötte. Pedig ez nem helyes, pedig ami rosszat, komikusát, helytelenséget észreveszünk, a fölött nem szabad volna elsiklani, hanem tudomására kellene adni ama tényezőknek, akik a mizériát megszüntethetik, mert ezek abban a boldog tudatban élnek, hogy a bajt senki sem látja és ez — újabb ferdeség megszüntésére ösztökéli őket. Valahogyan úgy vagyunk ezzel, mint a hernyóval: amíg csak egy-kettő mutatkozik a gyümölcsön, addig, oda se neki, nem törődünk vele, amikor pedig sok százra szaporodott ez a kettő, akkor azonban már nem buunk vele és spatikusán látjuk terméskünk puasztulását.

Fogjuk meg a hernyó-nyeső ollót, amelylyel az aradi közéleti és társadalmi hernyójelenségeket lenyisszanthatjuk:

1. Május elsején megváltoztatták az időrendet és az áldott jó napot megszuolva, elő-

Kiméletet kérnek az utolsó szerbek.

(Oroszország a szerbek teljes kipusztulásától fél. — Ideiglenes kormány a szerb külön béke megkötésére.)

Távirati tudósítás.

Berlin, május 9.

Mialatt az entente kormányai arról tárgyalnak Görögországgal, hogy minő feltételek mellett bocsátaná át az újjászervezett szerb sereget Szalonikiba (a sereg egy töredéké, hír szerint a genti lobogóval történt visszaélésével tengeren már átsempészték), az alatt az orosz sajtóban olyan hangok hallatszanak, amelyek a szerb hadsereg maradványának balkáni akcióra leendő felhasználását határozottan ellenszik. Eradetiileg azt tervezte az entente, hogy a szerb hadsereg töredékét Tunissba vigyék. Hatozer szerb katonát decemberben csakugyan át is szállítottak Bizertába, de csakhamar kiderült, hogy Bizerta hadibázisnak nagyon messzire esik és ezér januárban Kortura esett a választás ahol az újjászervezés úgy ahogy megtörtént a Bizertából is visszahozták a szerb katonákat.

A francia, angol, sőt az olasz sajtó is az óta folyton arról irt, hogy a szerb hadsereg teljesen talpraállott, fel van szerelve, el van látva mindennel és türelmetlenül várja, hogy ismét szembekerüljön az ellenséggel. Nétekintve attól, hogy mindenen előtt tudnunk kell: vajon melyik, minő számu és erkölcsi szerb sereg az, amely újból beleavatkozik a világháboruba, meg kell állapítanunk, hogy a Ruszkija Vjedomoszti szerint a kérdéses szerb sereg átszállításának kérdése még csak most kerül Pétervárott, Pasic ott tartózkodása alkalmából, megvitatás elé, másrészt nem mellőzhetjük el Nikolicsnak, a szerb hazátlan skuptina elnökének komoly nyilatkozatát a Ruszkoje Szlovo-ban a szerb hadsereg mikénti igénybevételének kényes kérdéséről.

— „A Kortuban újjászervezett szerb sereg — mondja Nikolics — első sorban kiméletet érdemel, ha egyáltalában lehet Szerbia jövőjéről szó. Mi lesz Szerbiával, ha fértilakosságának maradékát is elveszti? Ha a szerb sereg maradékát ismét a harcúterre dobnák, ez egyértelmű volna a szerb nép kiirtásával.”

Ugyanez a nézete Pecsics-Gosztuskij szerb publicistának, aki a szabadelvűek moszkvai nagy lapjában, a Ruszkija Vjedomoszti-ban „Kiméljétek az utolsó szerbeket!” című cikkében többek között ezeket írja:

— „Mi szerbek 1912-ben 2.9 millió lakosságából 402 ezer katonát küldöttünk harcba. Azóta az újabb behívások nem szüneteltek ellenségektől körülvéve az utolsó csopp vérig hadakoztunk, harcoltunk mindenfelé, noha az éhhalál fenyegetett. Szerbiát ma, Belgiumhoz hasonlóan az ellenség elfoglalta, de ma már alig van fértilakossága! Egy része elesett, a másik része fogoly, sokan Albániába menekültek, a hol elpusztultak. Harmincezer ember jut, akik a behívás előtt állottak, visszavonuló csapataink átvittek Albániába, de ezek közül még tízezer sem érkezett Kortuba! A többi Albánia hómezőin, vagy Valona megérőített környékén veszett el nyomorultul, mert nem engedték be a szerbeket, féltve attól, hogy behurcolják a kolerát. Így pusztult el a szerb ifjuság virága három háboru veteránjaival együtt! Csak nyomorúságos maradékok jutottak Kortu és Bizertába . . .

Nagy Szerbiáról álmodtunk. És most? Abban az állításban: a szerb nép haldoklik, nincs semmi talza. Sok százezren estek el a törökök, bolgárok, osztrákok, magyarok németek és ismét a bolgárok elleni harcban. Akik megmaradtak, kolerának, kiütéses tífuszoknak estek áldozatul, s elpusztultak Albánia zord vidékein. Ha egyáltalában lehetne Nagy Szerbiát teremteni, az már csak asszonyokból, gyermekekből és meg nem mivelt szántóföldjeiből állana. Mi, akik megmaradtunk, azt kérdezzük magunktól: Hogyan, miként születhetik újjá a szerb nép? Mire kell nekünk Nagy Szerbia, ha már nincsenek szerbek? Kimélni, kimélni kell az utolsó szerb férfiakat, nehogy teljesen elveszzen örökre a szerb nép jövője.”

Pecsics még többet irt, de ezt már a cenzura kitörölte.

A legérdekesebb, hogy az Utro Rossziji szerint arról van szó, hogy Szerbiában ideiglenes kormány készül alakulni, hogy a központi hatalmakkal megkötse a külön békét.

Két szakértő a gázgyárhoz.

(Mit tárgyal a holnapi közgyűlés?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 9.

Arad város tanácsa ma Kintzig János főispán elnöklésével tartott ülést és a holnapi törvényhatósági bizottsági közgyűlés napirendjén szereplő ügyeket tárgyalta. Valamennyi kérdést olyan határozati javaslattal látta el a tanács, amely megfelel a már ismeretes bizottsági állásfoglalásnak.

Igy a gázgyár szerződésének meghosszabbítását a tanács is csak azután akarja érdemben tárgyalni, ha idegen szakértők mondtak véleményt. Az ügy előadója, Lóos Rezső helyettes polgármester a műszaki bizottság ülésén történeteket mondotta el annak hangsúlyozásával, hogy a gázgyár újabb ajánlata következtében sem változtak a szerződés meghosszabbításának műszaki feltételei és hogy a változások csak jogi és pénzügyi szempontból bírálandók el. A bizottság azonban a közgyűlés hangulatára volt tekintettel és azt javasolta, hogy vagy Pfeiffer Ignác műegyetemi tanár, vagy Bernauer Isidor fővárosi gázgyári igazgató szakvéleményét kérje ki a város.

A főispán bejelentette, hogy az elmúlt napokban Budapesten szakkörökben érdeklődött és tudakozódott ez ügyben és az vált meggyőződésévé, hogy a közgyűlés állásfoglalása előtt nemcsak műszaki, de kereskedelmi szempontból is eldöntendő az a kérdés, melyik módzat előnyösebb a városra és hogy mit ér a városnak a gázgyár? Ezért azt ajánlja, hogy két szakértőt hívjon meg a város, mert ilyen nagy fizetelnél a szakértők díjazása nem játszhatik szerepet. Megtellelőnek tartaná Ripka Ferenc és Bernauer Isidor fővárosi gázgyári igazgatók együttes meghívását.

Ugyanez volt az álláspontja Varjassy Lajos polgármesternek is, aki azonban kijelentette, hogy jobb szerette volna, ha a város

előbb a társasággal tárgyalja a szerződés-tervezetet és azután fordul a szakértőkhöz. De ha a törvényhatóság abban talál megnyugvást, hogy a szakértők véleményének ismerete után akar csak határozni, ezt sem ellenzi és a maga részéről is a két gázgyári igazgató meghívását tartja helyesnek.

A tanács ilyen értelemben tesz propositiót a törvényhatóságnak és kéri, hogy a polgármestert bizza meg a megállapodással, aki erről a közgyűlésnek jelentést tesz. A főispán kijelentette, hogy a hét végén már Budapestre utazik és a polgármester vele együtt a fővárosban tanácskozhatik a meghívandó urakkal. Minthogy a gázgyár-kérdés az év végéig jogerős határozattal rendezendő, a szakértők munkája sürgős. A kiküldetésüket nem kell miniszter által jóváhagyatni, mert ez csak interim intézkedése a városnak, amely a végleges megoldásnál nem prejudikál.

A tanács a villamosági részvénytársasággal kötendő új szerződés kérdését, a bizottságok határozatának megfelelően, most nem tartja tárgyalhatónak és azt javasolja, hogy a közgyűlés térjen napirendre felette. A javaslatban kifejezésre jut, hogy a hármass bizottság kisebbik része nem osztja ezt a nézetet, hanem szakértő meghívását tartja indokoltnak. A tanács behatóan megvitatta ezt a kérdést, vajon a napirendről levétel nem akadályozza-e meg a vízmű fejlesztését és a társasággal kötött alapszerződésre utalva azt állapította meg, hogy 14 filléért mindig kaphat a város áramot, amivel szemben az új ajánlat előnye az, hogy 10 fillért kér az elektromos erőért.

Ez egy számítási tévedés és rá kell mutatni arra, hogy az új ajánlat hét filléres áramot biztosít a városnak közműveikhez, ha azok bizonyos mennyiségű energiát fogyasztanak.

A tanács a városi fizetek alkalmazottainak jutalékát kiutalványozta és azt javasolja, hogy amaz városi alkalmazottaknak, akiknek az állam nem adott 20 százalék drágasági pótlékot, adjon a törvényhatóság. Ez 61 ezer korona kiadást jelent. Minthogy a miniszter a közigazgatási tisztviselőknek csak a törzsfizetés után juttatott pótlékot a többi illetmény után nem, noha az állami tisztviselőkkel szemben nem volt ilyen szűkmarku, a tanács azt javasolja, hogy a város egészítse ki a drágasági pótlékot és erre a célra szavazzon meg 18 ezer koronát.

A homok-téglagyár azt kéri, hogy a háboru tartamára engedje el a város a homok használati díjat, mert a gyár szünetel. A tanács az 1915. és 1916-ik évre elengedi a díjat 2000 korona összegben de csak azaz a feltétellel, ha a szerződés lejártának megrövidítésébe a gyár beleegyezik olyképen, hogy a háboru után hat hónapra megkezdí a téglagyártást és ettől számított 15 év mulva beosztott üzemét. A szerződés szerint még 34 évig használhatná a területet. Viszont azonban a város rögtön is visszavehetné az átengedett területet, mert a gyár nem dolgozik és ez elegendő ok a szerződés felbontására.

A tanács a Kölcsey egyesület évkönyvére 600 korona, a Filharmonikus társulat jubiláris évkönyvének kiadására 400 korona segély megszavazását javasolja, de a pénzt csak a jövő évben fizeti ki a város.

A becsület, kötelesség és józan ész parancsolja, hogy jegyezzünk hadikölcsönt.

Anglia visszautasítja a békét.

(A hadviselő államok hangulata Amerika ellen. — House ezredes jelentése.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 9.

A Lokalanzeiger közli a Continental Times rendkívül érdekes értesítését House ezredesnek európai utjáról tett jelentéséről. Az ezredes tudvalevőleg az amerikai kormány megbízásából az év elején Európába jött, hogy a hadviselő államokban személyes és közvetlen tapasztalatokat szerezzen az európai helyzetről és hangulatról. House ezredes csakugyan meg is felelt a reábizott feladatnak és Európa minden fővárosát bejárta, érintkezésbe lépett a hadviselő államok kormányaival, politikusaival, informáltatta magát a helyzetről és körülményeiről visszafelé Amerikába.

A Continental Times értesülése szerint House ezredes missziója két kérdés tanulmányozására terjedt ki. Első feladata volt az ezredesnek, hogy megállapítsa: milyen fogadtatásban részesülne a hadviselő államok részéről a háború jelenlegi stádiumában a békekövetítés, ha az például Amerikából indulna ki. Az ezredes missziójának másik része annak a hangulatnak a kipuhatólása volt, amelyet az európai államok az Unió iránt éreznek.

House ezredes jelentésében arról számolt be, hogy mindkét irányban behatóan érdeklődött. Az Amerika részéről teendő békekövetítést illetően az ezredes azt adja az Unió kormányának tudtára, hogy Anglia ma mindennemű, bárholonnan jövő békekövetítést visszautasít, sőt Franciaország sem akar most békére gondolni, mert a nyári hadjárat és a nyárra tervezett entente-offenzíva eredményétől várja harctéri helyzete jobbrafordulását és kedvezőbb helyzetét az esetleges béketárgyalásokban.

Ami a második kérdést illeti: az ezredes azt jelenti, hogy a hadviselő államok hangulata erősen az Unió ellen irányul. A központi hatalmak egyenesen panaszkodnak Amerikának a háború folyamán tanúsított magatartása miatt és közvéleményük ószinte-

ség hiányával vádolja az Egyesült Államokat. House ezredes ennek az okát abban látja és ennek jelentésében kifejezést is ad, hogy Amerika eddigi magatartását a helyzet félreismerése irányította. Az Egyesült Államokban nincsenek tisztában azokkal a helyzetekkel, amelyben Németország most a háború harmadik évének küszöbén van. Az amerikaiakat a háború folyamán állandóan angol forrásból, vagy angol cenzúrával informálták a központi hatalmak helyzetéről. Németországból, miután a kábeleket Anglia elvágta, nem juthattak közvetlenül hírek az Unióba és ott sokáig elhitették, részben még ma is elhiszik az angol tendenciával festett helyzetképeket Németországról és ennek a hitnek kifejezése mutatkozik a központi hatalmak által annyira panaszott magatartásban is.

Azokban House ezredes információi szerint az entente államai sem rajonganak Amerikáért. Angliában és Franciaországban is meglehetősen elkeseredéssel szólnak az Egyesült Államokról, amely a világháborút az angolok és franciák véleménye szerint is csak arra használja fel, hogy meggazdagodjon. Angliában különösen éles a hangulat és a hivatalos körök készek arra is, hogy Amerikának olyan lépését, amely a kereskedelmi hajók általános lefegyverzésére irányulna, a diplomácia nyelvén szólva: „barátságatlan lépésnek” tekintsék.

Háza. Angliából érkező jelentések szerint újabban a független angol munkáspárt is élesen állást foglal az Asquith-kormány ellen. A munkáspárti képviselők körülbírában számos népgyűlést tartottak, amelyekben elítélték a kormány magatartását. A független munkáspártiak azt követelik Asquith-tól, hogy jelöljön meg határozottabb lépéseket, amit Anglia el akar érni, mert a porosz militarizmus letörésére irányuló hadjárataiban senki sem hisz többé, hiszen azt Anglia nem érheti el. Az angol polgárok reális célt akarnak látni maguk előtt, amelyért tovább folytassák és amelynek eléréséig folytassák a háborút.

A király a hősök szüleinek.

(Emléktárgy a hét és nyolc katonagyerekes családoknak.)

Az Aradi Közlöny tudósítása.

Budapest, május 9.

A királyi kabinetiroda értesítést küldött a budapesti államrendőrségnek arról, hogy az uralkodó özvegy Goldstein Jakabné Feidbauer Róza budapesti lakosnak, aki a Köztemető-ut 21—23. számú házában lakik és akinek hét fia teljesít katonai szolgálatot, magánpénztárából 500 korona segélyt és nevének kezdőbetűivel ellátott emléktárgyat adományozott. A kabinetiroda felhívta a rendőrséget, hogy a pénzt és az emléktárgyat ünnepiesen adja át a hősök anyjának.

Az ünnepség Markovics Ince főkapitány-helyettes szobájában, diszruhás rendőrök és rendőrtisztviselők jelenlétében történt meg ma. A főkapitány-helyettes szép szavak kíséretében adta át az özvegy asszonynak a király ajándékait.

Az emléktárgy, amelyet kapott, egy tizenöt centiméter magasságú bronzszobor, amely egy tiroli császárvadászt ábrázol, talazpatán a király nevének kezdőbetűivel és a magyar koronával.

Goldstein Jakabné 52 éves. A férje, aki kiskereskedő volt, kilenc évvel ezelőtt hunyt el

és hét fia közül a legidősebb 84 éves, a legfiatalabb 20 éves. Dező nevű fia, aki asztalosmester, a háború elején orosz fogságba jutott, a fogságból azonban megszökött és Lembergben bujdosott mindaddig, amíg seregeink fel nem szabadították a várost. Azután újból jelentkezett katonai szolgálatra; az olasz frontra vitték, ahol szenvedett sérüléseiben hősi halált halt.

Gyula nevű fia, aki ezüstműves és Bóla, aki kereskedősegéd, olasz fogságba jutott. Sándor nevű gyermeke, szintén iparos, orosz fogságban van, Andor nevű nyomdász és Géza villanyszereplő fia a harctéren teljesítenek szolgálatot és végül legidősebb, Ignác nevű fia most van katonai kiképzés alatt. Az asszony, akit fia tartottak el, a háború alatt 36 korona segélyt kapott, amelyből megélni nem tudott. Ezért fordult a kabinetiroda útján a királyhoz segélyért.

Hasonló ünnepség készül a Batthyány grófi eszterházi uradalomban. Az uradalom egyik családjának Deutsch Jánosnak nyolc fia katoná. A király nyolc katonája apjának magánpénztárából 500 koronát folyósított a nevének kezdőbetűivel ellátott ezüstórát küldött. A királyi jutalmakat itt is ünnepélyesen adják át az apának.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Nagy műkedvelő előadás a színházban. Habár még hivatalos híradás egyáltalán nem jelent meg róla, már az egész városban beszélnek arról az igazán nagyszabásúnak és impozánsnak ígérkező műkedvelő esetről, amelyet gróf Uchritz-Amadé Emilné vezetésével az Aradi Gyermekfelruházó Egylet fog a hó végén rendezni az aradi színházban. Különösen felcsigázza a közönség kíváncsiságát a gazdag műsor tervezet és a körülmény, hogy az estély keretein belül igen sok aradi műkedvelő fog a közönség előtt bemutatkozni. A részletes műsort legközelebb teszi közzé a rendezőség.

* Ausztria és Magyarország nemzeti jövedelme. Fellner Frigyes, a kiváló nemzetgazdász, a címen tartotta meg székfoglalóját a Magyar Tudományos Akadémiában. A nagyszabású tanulmány most könyv alakban is megjelent, mint az Akadémia kiadványa. A szerző három nagy csoportra osztotta nagyjértékű anyagát: a nemzeti jövedelem, becsülésnél alkalmazott módszerekre, Magyarország és Ausztria nemzeti jövedelmeinek megállapítására, végül a becsülés bírálatára. A könyv forrásműnek is elsőrendű hiányosan kiépített gazdasági tudományunkban.

* Asta Nielsen-esték az Apollóban. A legújabb Asta Nielsen drámát, „A nevelt leányt” szerdán és csütörtökön mutatja be az Apollószínház. A dráma szűzsége is biztosítja a darab sikerét. Harten kormánytanácsos boldogan él hitvesével és két gyermekével. Hartennének nagy titka van, amely állandóan nyugtalanítja a lelkét és nincs bátorsága rá, hogy férjének bevalja. Mi is történne akkor? Családi boldogságukat bizony feloldná a megdöbbentő valóság, hogy — harmadik gyermeke is van és ez harmadik, Lotte, egy házasságuk előtt való viszonyból származik. Lottét később a véletlen Hartenné házába vezeti. Az asszony szeretettel csügg gyermekén és titokban pénzzel látja el. Ez volt az árulója, mert férje azt hiszi, hogy Lotte, akinek kilétét nem tudja, meglopta őt. A kitörő bojtárny napfényre hozza az asszony titkát. Harten eltaszítja magától hitvesét, aztán megbánja tettét és törvénytelen gyermekével együtt visszahívja magához.

* Odette. (Franceska Bertini film az Urániában.) Nagy tömeg, feketélő utca, a várakozók csoportja, a színházban a város társadalmának legelső alakjai, mint nézők, várakozás és izgalom kívülről, elragadtatás tapasztalás belülről: ezek jellemezték a színház tegnapi premierjét. Mi nem csodálkozunk ezen, nem is vártunk mást egy olyan tökéletes művész eseménytől, mint éppen ennek a filmnek a bemutatója. Nemcsak a drámának lelkeket felelő érzéki témája, nemcsak az életből vett megrázó tragikum, nemcsak a rendezés szépsége és tökéletessége, hanem főleg és első sorban a film főszereplőjének: Franceska Bertininek lebilincselő szépsége, csodálatos bája és elragadó művészete az, amely minden mozi ünnepévé avatja az ő felléptét. A közönség megértette, átérezte az ő művészi játékának minden aprólékos finom és választékos нюанszát és ez hozta meg azt a meleg, önkénytelen nagy sikert, amelyhez hasonlót alig látott még a színház és a mire mindig büszke lesz. — A mara:é, a legkiválóbb Carmi Maris film legközelebb az Urániában. 5

Senki ne maradjon el a nemzeti kölcsön aláíróinak hádseregéből.

Pergőtűzzel ragadták el a 304-es magaslatot.

(Május másodikán kezdődtek már a harcok. — Francia jelentések a német sikerről.)

írárti tudósítás.

Berlin, május 9.

A nagy főhadiszállásról jelentik a 304-es magaslat elfoglalásának részleteiről.

— Sem a vezérkari jelentések, sem a haditudósítók nem közölhettek eddig részleteket a németeknek napokkal ezelőtt megindított és sikeresen végződő támadásairól. Csak ma lehet összeállítani a harcok történetét. Előre kell bocsátanunk, hogy ezeknél a harcoknál különösen a tűzértség vitte a szót. Kis megszakításokkal napokig tartott a pergőtűz a front különböző részein.

Május 2-ikán kezdődött a Maastól nyugatra. Másnap rendkívül heves sárótűz következett. A francia gyalogság este mégis kísérletet tett, hogy a Mort-Homme nyugati oldalára jusson és visszaszerezze azokat az árkat, a honnan a 304-es magaslat elleni támadásunkat oldalozhatta volna. Visszavertük őket és másnapi támadásuk is hasonló kudarcra végződött. Azok a harcok, a melyek május 4-ikén Haucourtól délnyugatra folytak, ismét csak bevezetői annak a csapásnak, a melyet a 304-es magaslat ellen készültünk intézni. A színtér már csak ezer méterre van a magaslattól.

Mialatt itt csak kisebb összetűzések vannak, csapataink a magaslattól északra és északkeletre jelentékenyen előrehaladnak és behatoltak az ellenség néhány fontos állásába. Másnap szintén előrehaladt a támadás és néhány árokkal ismét több van a kezünkben. Az ellenség ellentámadásait visszavertük. A franciák már felismerték a helyzetet és tűzérségük minden erejével igyekeztek megvédeni a fenyegetett állást.

Féltelmetes pergőtűz következik, mi hasonlóval válaszolunk. Az ellenség azt hiszi, hogy főtámadásunk nyugatról fog irányulni a magaslat ellen, arra irányítja a legerősebb tüzei. Először elfoglaljuk a 204-es magaslattól északra levő kis erdőszigetet, a „Madár fészket” és ezzel ismét fontos támaszpontot nyertünk a végső előretörésre. Ez a támadás 7-én délután kezdődik. A nyugatról előretörő csapatoknak az volt a feladatuk, hogy a Camarterdőt foglalják el, a melyet a franciák a magaslat védőszárnypontjává építettek ki. Háromszoros drótakadályt vontak és különösen az északkeleti erdőrészt erősítették meg. A nehéz támadás mégis sikerült és az erdő egészen a déli széléig kezünkbe került.

Ezután következett a támadás az északkeleti irányból. A franciák a védő erdőrészeket itt is rendkívül jól megerősítették és az egyes kisebb magaslatokat külön kiépítették. Már a 240-es magaslat előtt kezdődnek a drótmezők, folytatódnak az erdő bejáratánál. Csak a legkitünőbb csapatok tudják legyőzni ezeket az akadályokat. Napokig álltak a legrettenetesebb pergőtűz, de a küzdelmet semmi áron sem akarták feladni. A leghevesebb ellenállás után sikerült csak kivetni a védőket az árokból.

A Maas mindkét partján támadnak a németek.

Páris. A Havas-ügynökség ma a következő jelentést adta ki: A verduni csata kettőzött hevességgel folyik tovább. A harcok tevékenység, a

mely néhány napig csak a Maas balpartjára szorítkozott, tegnap kiterjedt a jobbpartra is. Az ellenség először 48 órán át szakadatlanul és még soha sem tapasztalt hevességgel ágyuzta a 304-es magaslaton levő állásainkat és azután nagyarányú gyalogsági támadást intézett a Mort Homme és a 304-es magaslat között levő állásaink ellen. Estera sikerült az ellenségnek behatolni a magaslat egyik erdőszegébe. De a németek most is követték ismert módszerüket, hogy a két szárnyon egyszerre nyomuljanak előre. A jobbparton is támadtak és erős tűzértségi előkészítés után elfoglalták állásainkat a Haudromonti erdő és Douaumont-erőd között ötszáz méter szélességben, Haudromontól nyugatra. A centrumban és keleten visszavertük támadásaikat.

Francia pesszimizmus.

Zürich. A Temps írja: A németek folytatták támadásukat a 304-es magaslat ellen. Esztelen dolog lett volna, ha az ellenséges bombáknak kitett katonáinkat továbbra is az északi lejtőn hagytuk volna. Egy ellenséges hadosztálynak sikerült ebből az irányból behatolni abba az erdőbe, amely a Malancourt-ból Esnesbe vezető úttól északkeletre van s most hevesen ágyuzták ezt az utat.

Werraux tábornok írja az Oeuvreben: Mint már tegnap írtam, Verdunnél a harcok még egyáltalában nem fejeződtek be. A németek folytatják taktikájukat, hogy az épületet ismételt csapásokkal majd jobbról, majd balról megingassák, amíg végre összeesik. De azért, hogy a 304-es magaslaton néhány árokat ki kellett ürítenünk, az utóbbi napok nagy optimizmusából még nem szabad átsopanni a javeszékéző pesszimizmusba.

Előléptetések. A király Nawratil Lajos 33. gyalogezredbeli őrnagyot 1915. július 1-től alezredessé nevezte ki. Nawratil az ezred egyik Montenegró ellen küzdő csapatának volt parancsnoka, aki a montenegróiak fogságába esett s Montenegró meghódítása után kiszabadult a fogságból. — A király Deisler Károly 2. honvédgyalogezredbeli alezredest és Brokés István 3. honvédhuzár ezredbeli alezredest ezredessé és Tombácz Károly 3. honvédhuzár ezredbeli századost őrnaggyá nevezte ki. Ezredessé nevezte ki a király Weinovic Emanuel címzetes ezredest, századosokká nevezte ki: Főrencák Rudolf 33. gyalogezredbeli, Hossay Lajos 3. huszárezredbeli főhadnagyokat, főhadnagyokká: Martinek Ferenc, Hammerl Miksa, Bloch Károly, Blaha Lajos, 33. gyalogezredbeli, Thuránszky László, Szabó Nándor 12-ik, Váscshelyi Pál 8-ik huszárezredbeli hadnagyot, hadnagyokká: Herold József, Berkovits Aladár, Szentimay György, Lipschits Jakab századosokat.

A Tisza család gyásza.

(Tisza Imre gróf temetése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 9.

Ma helyezték a geszti családi sírboltban örök pihenőre a Tisza család egyik személynét, sok jogos és kedves remények beváltására hivatott tagját, Tisza Imre grófot: Tisza Kálmán gróf országgyűlési képviselő tizenhétéves fiát, akinek haláláról már röviden megemlékeztünk. Alig egy hete még egészséges, viruló gyermek volt: csupa jókedv, frissesség, ambíció s ma kihült teteme mellett a lesújtott szülők s hozzátartozók zokognak s egy ország szeretete és részvétele rakja le a gyász virágait.

Súlyos és nehéz ez a megpróbáltatás, mert nagy a veszteség. Tisza Imrében a Tisza család egyik rendkívül tehetséges sarját ismerte mindenki. Okos, élénk eszű, szorgalmas ifju volt: határozottan tehetség. Testileg, szellemileg egyaránt predestinált arra, hogy a Tiszához méltó karriert fusson be. Hetedik gimnázista korára is feltűnően érett és intelligens. Rendkívül szeretett politizálni és odaadással foglalkozott a gazdasági dolgokkal. Aki érintkezett vele, mindenki azt mondta: igazi Tisza-vér, a generálisnak nagyszerű unokája. Nagyszalontán járt a hetedik gimnáziumba bátyjával, György gróffal együtt, aki most maturál. A kis gróf rendszeres tanuló volt: naponta autón jött be Cségedről. Tanárai s iskolapajtásai igen szerették, mert igazi barátjuk volt. Egyszerű és közvetlen, mint a többi gimnázista. Résztvett minden diák-akcióban. Legutóbb a katonák javára rendezett matinén a katonadalokról felolvasást tartott.

Betegsége és halála váratlan fájdalmas meglepetés. Április 25-én délután még nagy diáksereg volt nála vendégségben s vígan játszadoztak a csegődi erdőben. Estére rosszul érezte magát a kis gróf. László lépett föl. Állapota 26-án súlyosbodott. Dr. Schiff Ernő utazott ki hozzá s megállapította, hogy Imre gróf betegsége igen komoly s a betegség letyolulásához optimista reményeket alig lehet fűzni. Jedrassik egyetemi tanár, majd báró dr. Radvánszky Béla konzultáltak ezután dr. Schiff Ernővel s konstatálták, hogy a betegség válságos. Tisza Imre gróf betegsége egyre kritikussá vált. Bátyja 27-én sorozáson jelent meg, de a beteg Imre, aki önként jelentkezett s a katonai belépésre engedélyt is kapott, már nem mehetett el szemlére. Gyakran fekdött önkívületben. Szülei, akikre rettenetes váratlansággal csapott le a becézett gyermek betegsége, minden elképzelhető eszközzel, a kétségbeesés legnagyobb odaadásával akarták az ifjút megmenteni. Amit szülei szeretet, ápolás, fáradozás tehetett: megtették. Mindhiába.

Szombaton már világos volt, hogy Tisza Imre gróf menthetetlen. Értesítették nagy átyját, Tisza István gróf miniszterelnököt, aki végtelenül szerette Imre grófot. A miniszterelnök vonatra ült, hogy még életben találhassa a gyermeket. Vasárnap reggel jött meg Nagyszalontára. Ott Balaton Károly állomáson levéllel várta: a levélben Tisza Kálmán gróf tudatta, hogy Imre hajnali 3 órakor kiessenvedett. Tisza István gróf miniszterelnököt rettenetesen leverte a szomorú gyászhir.

A miniszterelnök és felesége, valamint ifju Tisza István gróf és neje autón Cségedre utastak.

A halál híre gyorsan elterjedt mindentől rendkívül mély részvétet keltett.

Ma reggel fél 8 órakor rövid imát mondott az elhunyt felett Bugyi Sándor erdőgyoroki református lelkész. A gyászoló apa kívánságára a temetés a lehető legegyszerűbb és legrövidebb volt, hogy a súlyosan ajujtott anyát és apát ne gyötörjék meg jobban a bucsuzkodás fájdalmával. Csögédről Nagyszalon-tára indult a gyászos menet. Nagyszalon-tára a nagyszalon-tai testületet, kiváltak, egyesületek várták már a temetési menetet. Itt osztilakoztak a menethez az elhunyt osztálytársai és tanárai. Nagyszalon-táról Gasztra mentek át és ott Szabo István református lelkész mondott imát rövid imát és ezzel a geszti osztilakban helyezték örök nyugalomra Tisza Imre sírjába.

Békés marad

a német-amerikai viszony.

(Wilson holnap mutatja be a német jegyzéket a kongresszusnak.)

Saját washingtoni telefontelefonján.

Budapest, május 9.

Hága. Angol forrásból eredő jelentés szerint Wilson és Lansing vasárnap késő estig tanulmányozták a német jegyzéket. Hivatalos körökben biztos jelek arra mutatnak, hogy Németország és az Egyesült Államok viszonya békés marad, amíg a tengeralattjárók parancsnokainak kiadott utasítás erőteljesen érvényben marad. A német kormányban azonban tudomására fogják hozni, hogy az Egyesült Államokak Angliával való viszonyát nem engedik ebbe az ügybe belekeverni. Jó forrásból azt jelentik, hogy abban az esetben, ha egy nájót, amelynek fedélzetén amerikai polgár van, elsüllyesztenek, a diplomáciai összeköttetést minden bejelentés nélkül megszakítják.

Szerda mutatja be Wilson a jegyzéket.

Genf. A párisi lapoknak kábel-távíratokban jelentik Newyorkból, hogy Wilson elnök a kongresszus szerdai ülésén fel fogja olvasni a német jegyzéket és ismertetni fogja a maga elhatározását.

Az Unió minisztertanácsa a jegyzékről.

Berlin. A Woll-ügynökség newyorki tudósítója táviratozza május 5-iki dátummal:

Az Associated Press jelenti Washingtonból: Wilson és a kormány gondosan megvizsgálták a jegyzéket. Az első érzés az volt, hogy a jegyzék nem kielégítő, ezt a benyomást azonban a buvárhajóparancsnokoknak adott új utasítások tartalma némiképp módosította. Végleges döntés természetesen csak akkor várható, ha megérkezik a hivatalos szöveg. A kormány egyes tagjai újságírók előtt arra előztek, hogy a német ígéretek valószínűleg el fogják fogadni és a diplomáciai összeköttetést nem szakítják meg, kivéve, ha a buvárhajóparancsnokoknak adott utasításokat megszegik és amerikaiak életét veszélyeztetik.

A minisztertanács 2^{1/2} óra hosszat tárgyal a jegyzékről. Ez a miniszteri értekezlet hónapok óta a leghosszabb tartamu volt. Míg a jegyzék általános tónusa kedvezőtlen benyomást tett, a hivatalos körök arra az álláspontra helyezkednek, hogy a kifejezések nem

tartoznak a tárgyhoz, ha a biztosítékok megbízhatók. A jegyzék lényeges pontjának tekintik azt a kijelentést, hogy a buvárhajóparancsnokok új utasítást kaptak, hogy a nemzetközi jog által elismert kereskedelmi hajókat nem támadnak meg figyelmeztetés nélkül. Hogy azonban Németország nem ismeri el szintén a Sussex elleni támadást, azt mellékes dolognak tartják.

A kongresszus a jegyzéket nyugodtan fogadta. A kongresszusi tagok nagyon eltérő nézeteket hangoztatnak. Egyesek kedvező véleménynyel vannak a jegyzékről, másoknak kétélyek vannak a jegyzékben felállított feltételek miatt, ismét mások azt hiszik, hogy a jegyzék egyáltalán nem vitte közelebb a tárgyalásokat a megoldáshoz.

A minisztertanács után a külügyi hivatalban úgy nyilatkoztak, hogy nem fogják elismerni a dolgot. Tekintve, hogy a jegyzék nagyon terjedelmes és gondos mérlegelése szükséges, valószínűtlen, hogy a jövő hét előtt döntés történik.

Az Evening Post Washingtonból azt jelenti, hogy ott két, egyenként erősen képviselt felfogás uralkodik a jegyzékről. Ha Wilson saját ítéletének alapján áll, amely úgy szól, hogy tengeralattjárók az emberéletet nem biztosíthatják hatályosan, akkor meg kell szakítania a diplomáciai viszonyt. Ha azonban Wilson meghallgatja a kongresszus véleményét és megvárja az országból érkező nyilatkozatokat, amelyek eltérő álláspontokra fog bökanni, hogy majd kitélekednie kell abban, vajjon a közvélemény helyesebbé-e ezt a szakítást.

Az amerikai sajtó németellenes többsége.

New-York. A német jegyzék szövegének közzététele után érdeklődő felek összeállították, hogy az amerikai lapok milyen arányban oszlanak meg. A 96 legfontosabb amerikai újság közül 60 a német jegyzék ellen foglalt állást és a rögtönzi szakítást követelte, 28 azt ajánlotta, hogy el kell fogadni a jegyzéket, 13 pedig nem nyitvánított véleményt. Néhány vérmes újság azt a hazugságot is terjesztette, hogy Bernstorff kedden megkapja utlevelét.

H I R E K.

— Volt aradi törzstiszt előléptetése. A király ezredessé nevezte ki Hauslich Dénes alezredes, a temesvári térparancsnokot. Az ezredes az aradi házi ezrednek volt egyik legnépszerűbb tisztje. A háború kitörésekor mint őrnagyot reaktiválták és kiváló szolgálatai elismerésül két év alatt ezredessé lépett elő.

— Kitüntetés a halál után. A király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása miatt Adler Imre dr. népfelkelő főorvosnak a signum laudis adományozta. Az uralkodó a korán elhunyt kiváló orvosnak katonai és orvosi érdemét jutalmazta meg, amikor sírjára tette legfelső elismerését.

— Az aradvármegyei rokkant katonák, hadi özvegyek és árvák alapja javára érkezett újabb adományok a következők: Zeidai Mátyás, Zimándujfalu 200 korona, Morár Aurél Újszentanna 40 korona, Feszler Károly Újszentanna 20 korona, Bradin Tivadar Aradkövi 30 korona, Aradi Turista Egylet Asztaltársaság 50 korona, Mairovitz Adolf dr. Mária-radna 200 korona, Mikelaka előjáróság gyűjtése 31 korona 71 fillér, Sikbereisz Béla, Seprős 40 korona, Váradi Török Andor, Dud 1000 korona, Tomuta Vazul tótváradi jegyző gyűjtése 200 korona, Vaja Antal óthalmi községi jegyző gyűjtése 2050 korona.

— Varjassy Arpád szobra. A kulturpalota megteremtőjének és első igazgatójának halála után új erővel ébredt életre az a gondolat, hogy Varjassy Arpád emlékét művészi szoborművel örökítsék meg tisztelői és rajongói. A szobor megvalósítását a Kölcsey Egyesület, amelynek az elhunyt évtizedeken át elnöke volt, programjába vette és szoborbizottságot alakított. A bizottság, amelynek védnökségét Kintzig János főispán vállalta el, ma délután négy órakor tartotta ülését a városháza főispáni helyiségeiben. A bizottság ülésén Kintzig János főispán elnökölt és azon Fábry Sándor dr., Fényes Dezső, Kovács Vince, Stauber József, Szantay Lajos, Varjassy Lajos és Rudnyánszky Endre vettek részt. A szoborbizottság beható megbeszélés után Fábry Sándor dr. eszméjét téve magáévá azt tervezte, hogy Varjassy Arpádnak a kulturpalota körüli parkban, tehát szabadban, bronzszobrot állít. A szoborbizottság elhatározta, hogy a szoborra a gyűjtést már most megindítja; a gyűjtésnek személyes utánjárással és gyűjtővek kibocsátásával, szervezésével megbizta Kovács Vince kulturtanácsnokot és Fényes Dezsőt, a kulturpalota igazgatóját, a szoboralkotó sajtóügyeinek irányításával pedig Stauber József főszerkesztőt és Rudnyánszky Endrét. A szobor kivitele és elhelyezése kérdéseiről a bizottság a gyűjtés eredménye után határoz.

— Népfelkelők pótzsemléje. Varjassy Lajos polgármester közhírré teszi, hogy az aradi honvédkiszábró parancsnokok szemlétervezete szerint az Aradon tartózkodó 1897—1878. években született aradi és idegen illetőségű népfelkelők bemutatási zsemléjének megtartására 1916. évi június hó 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20., 21., 22. és 24. napjait tűzte ki. Ezen szemlén való megjelenése a fent jelzett évfolyamokba tartozó és Aradon az összeírás-hoz jelentkezett népfelkelőknek „Idézés” című meghívások, melyeken a megjelenés napja is megjelöltetik, lesznek készenre. Azok, akik az „Idézés” című meghívást 1916. évi június hó 5-ig meg nem kapták volna, annak átvétele végett az aradvárosi katonai ügyi osztálynál tartoznak jelentkezni. A népfelkelési bemutatási szemle a városháza északkeleti oldalán lévő földszinti teremben fog megtartani és mindenkor 7 és fél órakor reggel venni kezdetét. Azon népfelkelők, akik ezen szemlén meg nem jelennek és elmaradásukat költön nem igazolják, elővezettetni és az 1890. évi XXI. t.-c. 4. §. értelmében 2 évig terjedhető börtönnel fognak büntettetni.

— A kulturpalota felügyelő-bizottságának új tagjai. Varjassy Lajos polgármester előterjesztést tesz a holnap tartandó városi közgyűlésnek, hogy a kulturpalota felügyelő bizottságában Fényes Dezső kiválása folytán megüresedett helyre Szathmáry János törvényhatósági bizottsági tagot válassza meg a törvényhatóság. Bejelenti továbbá, hogy a Kölcsey egyesület Krenner Miklós drt és Jegessy Károly drt küldötte ki a bizottságba.

— Ténylegesített aradi tisztek. A király a hadsereg tényleges állományába kinevezte Tesits Mihály főhadnagyot és Sokács György hadnagyot a 23. gyalogezredbe.

— **Orosz próbamozgósítás a svéd határon.** *Stockholmból* jelentik: *Stetten* tanár az Aland kérdésben tett interpellációja a pétervári hivatalos körökben nagy ijedelmet keltett. Pétervárról olyan jelentések érkeztek, hogy a moszkvai gárdaezredek regrutálta svéd határra küldik. Oroszország megkezdte tehát az ilyen esetekben szokásos próbamobilizációját. — A *Vecsernaja Vremja* megcáfolja azt a Szentpétervárott általánosságban elterjedt hírt, hogy Oroszország Anglia nyomása alatt ultimátumot küldött Svédországnak.

— **Volt kormánybiztosok kitüntetése.** Budapestről jelentik: A király Tallián Béla báró belső titkos tanácsosnak kormánybiztosi minőségéből való felmentése alkalmából az első osztályú vaskorona rendet és Molnár Viktor dr.-nak ugyanezen alkalomból a Ferenc Jézus rend nagykeresztjét adományozta. Kivülük az összes volt kormánybiztosok királyi kitüntetésben részesülnek és az erre vonatkozó legfelsőbb elhatározásokat a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közzéadni.

— **Károlyi grófnő az aradi szegénytanulóknak.** Károlyi Gyula grófnő 100 koronát küldött az aradi szegénytanulók egyesületének. A nemesszövület adományért ezúton mond hálás köszönetet öv. Hauser Károlyné ezredsné, az egyesület elnöknője.

— **Angliában is előre igazítják az órákat.** Londonból jelentik: Az angol alsóház 170 szavazattal kettő ellenében elfogadta a nyári időszámítást. Ennek következtében a kormány tervezetet készített, amely szerint május 21-én reggel 2 órakor az órákat egy órával előre igazítják. Október elsején azután újból visszaállítják a régi időt. Tudományos szempontokból, továbbá a hajók manstrendjébe továbbra is a greenwichi időt számítják.

— **Orosz asszony Debrecenben.** Debrecenből jelentik: Érdekes találkozásnak volt színhelye vasárnap délelőtt a debreceni rendőrségnek egyik hivatali helyisége. — Mile Pál rendőrkapitány szobájába beállított egy jól öltözött fiatal asszony, aki előadta, hogy Debrecenben lévő hadifogoly urát szeretné meglátogatni. Az asszony Königer Mózesné, aki az orosz-lengyelországi Zamosce nevű városból jött el Debrecenbe és megadta férje lakásának pontos címét. A rendőrség intézkedett, hogy Königer Mózes orosz hadifoglyot, aki a katonai anyaggyűjtő raktárban dolgozik, előállítsák. Megható jelenetek voltak a férj és feleség között. A rendőrség átnézte Königer Mózesnének a katonai hatóságok által kiállított iratait és ezek alapján megengedte neki, hogy egyelőre a városban tartózkodjék.

— **Adomány.** Neuman Dániel báró és gyermekei báró Dániel Tiborné és Neuman Károly báró dr. a megboldogult báró Neuman Dánielné szül. Fürst Mária emlékére Aradfalva javára 5000 koronát és a város szegényei részére 2000 koronát adományozott a polgármester kezébe.

— **A gyapjúkészletek bejelentése.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a gyapjúkereskedőket és szűcsmestereket, hogy gyapjúkészleteiket a központnak be kell jelenteniük és csak a bejelentés után hozhatják azt forgalomba. Bejelentő-lapokat a hó közepétől fogva a kamaránál lehet díjtalanul kapni. A legutóbbi miniszteri rendelet a gyapjú maximális árát is megállapította.

— **A kukorica őrzési díja.** A földművelésügyi miniszter rendelete alapján értesíti a városi tanács a közönséget, hogy a tengeri bevásárlásra való tekintettel a hadügyminiszter felhatalmazta a Haditermény részvénytársaságot, hogy a hadsereg részére vásárolt, valamint a requirált tengeriből a hadsereg részére átvett tengeri után május hó 8-ától kezdve métermésként további 25 fillér, összesen tehát 8 korona 25 fillér őrzési és gondozási díjat fizessen ki a készlettulajdonosoknak.

— **Földrengés.** *Triestből* jelentik: Az itteni tengerészeti megfigyelő-intézet szeizmográfját tegnap délután gyenge, közeli földrengést jeleztek. A készülték jezei szerint a földrengés 540 kilométernyi távolságra lehettek. A földrengést az eddigi jelentések szerint csak Hercegovinában érezték.

— **Elveszett.** Ma este elveszett egy szürke fekete szőrű két éves koca. Hátsó jobb lábán zsinór volt kötve. A becsüftes megtaláló megfelelő díjazás ellenében jelentkezzen Vulou J. Mikea gépgyárában (Fábián László-utca 5-6) Telefon 608.

— **Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban.** Jó minőségű fehér vagy sötét férfi ing darabja 7 korona, egy nyulszőr kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 2-50 korona, gyermek patent és cérna harisnyák 1-50 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matróz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 8 korona. Fischer Nagy Áruhása. 1727

— **Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Ziffer és Hollos cégnél,** főpostával szemben. Ugyanott irásunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— **Gyermek-kocsik, gyermek-székek** csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— **Csomagoló papírok nagyban Kerpelnél.** 241

— **Könyvtárakat, bélyeggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedés.**

TORVENYKEZÉS.

Főszolgabíró és lelkész pere.

ARADI KÖZLÖNY TUDÓSÍTÓJÁTÓL.

Arad, május 9.

A kilenvenes évek vége felé az aradmegyei Zarándnádás községben kiterjedt szakizmatikus mozgalom indult meg, amelynek során néhány görög keleti román vallású család a görög katolikus hitre tért át. A szakizmatikusokról egy jegyzéket vettek fel, amely szerint szánylevően akartak egyik vallásról a másikra áttérni. A jegyzék, mint az később kiderült, nem volt pontos, mert állítólag olyanok is szerepeltek abban, akik áttérni nem óhajtottak, sőt a jegyzékbe elhunyt egyének neve is fel volt véve.

Nemrégiben Csobán Athanás zarándnádasi lakos Popovics Valér zarándnádasi görög keleti román lelkésztől anyakönyvi kivonatot kért. A lelkész nem találta az anyakönyvben Csobán nevét, mire az a görög katolikus lelkésztől kért anyakönyvi kivonatot. Később Popovics még is megállapította, hogy Csobán görög keleti s erre anyakönyvi kivonata rávesette: „Nevezett görög keleti román vallású. Minden más vallásra vonatkozó bejegyzés, hamis adatból származik.”

Emiatt Hantó Jenő főszolgabíró hivatalból üldözendő rágalmazás miatt tett teljelen-

tést a lelkész ellen, akinek ügyét ma gyártyalták Aradon. Popovics kijelentette, hogy senkit sem akart rágalmazni, legkevésbé azonban a főszolgabírót a megjelölésére arra vonatkozott, hogy téves az az állítás, mintha Csobán görög katolikus volna. Bizonyos tényekre vonatkozólag kérte a bizonyítás elrendelését a kérésének elejét téve a bíróság elrendelte a bizonyítást s ezért elnapolta a tárgyalást.

Casement a viddini levél futárja.

(Az ir vezér öse és Kossuth Lajos.)

ARADI KÖZLÖNY TUDÓSÍTÓJÁTÓL.

Arad, május 9.

Az angol fogvatartásba került ir szabadság-hősről, Sir Roger Casementről azt írja egy angol lap, hogy „hasátsága, jeles egyéni tulajdonságai és önzetlen odaadása mindenben, amit kötelességének tart, minden kételyen felüli áll. Olyan anyag, amelyből a szentek és legendák támadnak”.

Ez a minden áldozatra kész, nemes jellem — úgy látszik — örökletes a Casement-családban, mert egy másik Casement Roger, valószínűleg a mostaninak nagyapja, 1849-ben Kossuthnak és a magyar menekülteknek tett nagy szolgálatot, még pedig teljesen önzetlenül, szerényen, még az egyszerű köszönet elől is kitérő módon.

Kossuth Lajos írja irataiban, hogy amikor 1849. szeptember hónapjában Viddinben megkapta Andrásy értesítését, hogy a magyar posta csak akkor tagadhatja meg a magyar menekültek kiadását, ha áttérnek a mohamedán hitre, egy hozzája csatlakozott angol híve, Henningson tanácsára elhatározta, hogy mentésükért Lord Palmerstonhoz fordul. Csak azt nem tudták, hogyan juttassák el a levelet az angol külügyminiszternek. Futár nem állt a rendelkezésükre s ha állt volna, sem tudták pénz hiányában megfizetni. A rendszeres posta pedig igen lassú és megbízhatatlan volt a ellenséges országokon vezetett keresztül. Végül abban állapodtak meg, hogy Kossuth a teligrádi angol konzulhoz küldi a levelet azért a kérelemmel, hogy saját hivatalos pecsétje alatt juttassa el Londonba. De ez is aggasztóan hosszadalmas utnak látszott.

— Miközben a fölött aggódnak — írja Kossuth — egy ember toppan be szobámba, tipikus angol alak, hátraesapott kurtkatappal, rengeteg esernyővel hóna alatt, poros-fáradtan. Meglátszott rajta, hogy hosszú utról jön s csak akkor érkezett.

— Jó napot, Gentlemen!

— Jó napot, Sir! Mi tetszik?

— Indiából jövök oly esőből, hogy harcoljak a magyar szabadságért. Ugy látszik, késén érkeztem.

— Fájdalom, későn. Amint látja. — Tessék leülni.

Leült, még hátrább lökte kalapját, megtörölte izzadt homlokát, lába közé csapta rengeteg esernyőjét s elmélyedt körmei tisztogatásának munkájában.

Henningson a fülembe sug:

— Hagyja abba a levélírást Belgrádba. Van már futárunk, aki meg sem áll a Downing Streetig.

— Ki az? — kérdeztem.

— Ez itt ni! — felelt.

— Jó. A dolog ez (elmondja neki): Hát itt élet-haál függ a percektől. Emberre van

szükségünk, a ki meg sem áll Londonba, se nem alszik, se nem pihen, míg ezt a levelet Palmerstonnak kezébe nem adja. Megteszi én?

A derék angol ember föhürik székéről, felém nyújtja kezét s csak ennyit mond:

— Where is the letter? (Hol az a levél?)

Atnyujtom neki, ő válltáskájába csuszattja, kalapiját szemére húzza, esernyőjét hóna alá vágja, azt mondja:

— Alright! Good bye! — s elrohan.

Még csak nevét sem mondta meg, nehegy tudjuk, kinek tartozunk köszönettel.

Nem került bele egy óranegyed, lódobogást hallunk az utcán. Ő volt. Egy kavics kísérletében kóhatásban vágatott nyugat felé. Főhászálta a lehető leggyorsabb szállítási eszközöket s le nem feküdt, le nem pihent, még levelet sem kezdte kezébe nem adta Palmerston kezének.

A levél nyilvánosságra is került. Szenzációt kellett a közvéleményben: nem azért, a miként írva volt, hanem tárgya miatt.

Amerikában létem alatt (harmadtól év múlva), a Niagarához utazva, vonatunk egyik állomáson megállapodott, míg a szemkőst jövő vonat mellettünk elvonul. Az összesereglett nép kíváncságra a vagon ablakához álltam. A mellettünk elvonuló vonat egyik ablakából egy férfikar nyul ki s egy látogatójegyet nyújt felém. Atvettem, Mr. Roger Casement név volt rajta s alatta rajzolat az e szavak: átadtam a viddini levelet Palmerstonnak.

Igy tudtam meg a derék ember nevét. Soha sem hallottam több felőle. — Isten áldása legyen utain, ha még él: porán, emléken, ha már meghalt.

Igy írt Casementről Kossuth Lajos. Gondoljunk tehát mi is kegyelettel az idős Casement Roger emlékére, a ki — bár Kossuth ő; Henningson elhamarkodott ítélete alapján angolnak tartotta — épp oly há ir hazafi volt és minden porokájával épp ugy gyűlölte az angolt, mint a most a Towerben szenvedő ifjabb Casement Roger.

Uj könyvek.

* *Avanti. Herceg Géza* Avanti címen megjelent új könyve (Athenaeum kiadás, ára 3 K) az olasz harctérről gyűjti összes tekinthető, értékben nevezetes, formában tetszetős élményeit és benyomásait, mindig szem előtt tartva a mi külön magyar háborunk megragadó, magasztosan emberi vonatkozásait.

* *A Társaság. Novella, tárca, köitemény,* ezenfelül több érdekes apróbb cikk teszi változatossá az új számot, mely ezuttal is kitűnően van kiadva. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Kimutatás az Aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság

zálogleveleiről (az 1876. évi XXXVI. t.-c. 29. §-a értelmében.)

Az 1916. évi április hó 30-iki állomány szerint kitesz:

- Az intézet forgalomban levő zálogleveleinek összege . . . K 5,668.700.—
- A záloglevelek biztosítására szolgáló kölcsönök összege K 5,668.144.26
- Az ingatlanok értéke, melyek alapján a kölcsönök engedélyeztettek K 17,606.969.60
- A záloglevelek külön biztosítására szolgál ezen felül a takarékpénztár tulajdonát képező záloglevél-biztosítási alap, mely a következő értékekben van elhelyezve:

557.500 K n. é. 4°/_o-os magyar koronajáradék á 76.— . . . K 428.700.—
Kelt Aradon, 1916. évi május 10.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.

2888

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.)

Rézgálicot

ajánlunk juniusi szállításra, amelyre előjegyzéseket már most elfogadunk.

2872

Aradi Termény- és Áruraktár R.-T.

Telefon 807. sz.

APOLLO SZÍNHÁZ.

1916. május 10., 11-én, szerdán és csütörtökön:

Asta Nielsen sorozat.

A nevelt leány.
(Hamupipőke.)

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Főszerepben: **Asta Nielsen.**
A nordisk films compagne ujdonsága.

Léni néni.

Kacagtató vigjáték 2 felvonásban.
Főszerepben: **Carl Alstrup, Lauritz Olsen.**

Uj tanfolyam nyilik f. hó 10-én és 15-én a Gabelsberger-Markovits-féle

gyors- és gépiró szakiskolába.

Hat elemi végzettségűek is felvételt nyerhetnek, saját érdekében igyekezzenek beiratkozni, hogy az első órák résztvevessenek, szakiskolánk növendékei vizsgát tesznek és érvényes végbizonyságot nyernek.

Tanfolyamok: Magyar-német gyors-gépirás, könyvvitel, magyar-német levelezés, helyes- és szépirodalom és az összes irodalmi munkák. Előkészítés felelősség mellett 3 és 4 havi tandíj. Tandíj havi 20 korona. Beiratkozások megkezdődtek.

Goldberger gyorsírás-tanár-nál, Bercsényi-u. 1. sz. alatt.

A címre kérem ügyelni és hasonlóan hirdetett szakfolyamokkal nem összetévesztetni. 2381

SIROLIN "Roche"

személybetegségek, számarthurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki húzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, akik krónikus légcsőgyulladásban szenvednek, sirolint használják.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségük szivós használatát jelentőképpen csökkenti.
4. Sztrófokozásban szenvedő gyermekek, kiknek általában károsított a szivós, könnyösen befolyásolja.

A főter legforgalmasabb helyén

Andrássy-tér 8. szám

házban egy kisebb

üzlethelyiség

azonnalra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg-ut 22.

298—1916. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező báránynak élősulyban való eladása iránt folyó év május hó 12-én d. e. 10 órakor a városháza udvarán árverést tart.

Kikiáltási ár: élősulyban kilónként 2 korona 60 fillér.

A báránynak vételára készpénzben azonnal lefizetendő.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1916. évi május hó 8-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Pályázati hirdetmény!

Jegyzői, különösen az adóügyi teendőkben jártas irnok a zarándbányai körjegyzőségél alkalmazást nyer. A román nyelv bírása megkívánatik. Fizetés megállapodás szerint. Ajánlatok okmányolandók.

Buczurka József,
körjegyző.

2380

Gőzeke bérszántás!

A Csanádi Káptalan Temessági Uradalmában 1000—1500 hold földnek őszi középmező szántására **gőzeke kerestetik**, ha csak lehet Kemna-féle. — Ajánlatokat Temessági Uradalomhoz kérünk.

2391

Uradalmi igazgatóság.

Árjegyzék kivonat:

Fehér vászon kivágott . 10:50
Fehér vászon 1 pántos . 11:50
Feh. fűzős regatta bőrsarok 16:50
Fekete . 16:50
Szürke antilop 1 pántos 16:50
Drapp antilop 1 pántos 18:50
Fehér és szürke Tennis-cipő (chrora-talppal) . 12:—
Bársony 1 pántos 11:—
Bársony fűzős regatta . 12:50

Vászon gyermek sandalok:
23|24 25|26 27|28 29|30 31|32 33|35
5:50 6:10 6:70 7:30 8:10 8:90
„Üzök” hajlékony fatalpu sandal:
25|26 27|29 30|32 33|34 35|38 39|42
5:— 5:60 6:20 7:— 7:60 8:50

CIPŐTÖZSDE

Andrássy-ut 22. :: Telefon 10—44.

Vidékre képes árjegyzék ingyen. Eladás nagybán és kicsinyben.

URANIA SZINHÁZ.
Szerdán és csütörtökön **Franzeska Bertini** film:
Odette.
Irta:
Viktorien Sardou.

ELADÓ
4 darab 3 és 4 év közötti korban levő
PARIPA LÓ,
mind a négy behajtva, kettő könnyű kocsiló, kettő nehezebb igásló. Előbbi kettő ára uri szerszámmal együtt 6000 korona, két utóbbi ára 5000 korona. Megtekinthető hétköznapokon. Cim a kiadóhivatalban.

Ha szeplőjeitől
meg akar szabadulni,
Ha tiszta, fehér arcbőrt
őhajt, használjon okvetlen Hajós-féle
Ibolya „**Doré**” crémet.
Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.
Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.
Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legesebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,
Hajfestő
a „**Melogen**”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélküli pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasításai 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a késztőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában
ARAD, Andrássy-tér 22. sz.
Alapítottatott 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

HÁZASSÁG.

Nyugdíjas

4000 korona évi jövedelemmel bíró uriember megismerkedni óhajt román urisszonnyal, házasság céljából. Leveleket „Magános gazdaság” jellegre a kiadóhivatalba kér. 2884

LEVELEZÉS.

„Arváoskától”

Ísvél van a kiadóhivatalban. 1961

Intelligens urinő

sórákozás céljából megismerkedne elakrét uri emberrel, kiben megbízhatna. Leveleket „Vigkedés” ű jellegre a kiadóhivatalba kér. 2894

Egy fiatal asszonyka

középkorú uriembernek tisztességes ösmeretséget óhajtja. Leveleket teljes címmel a kiadóba „23” jellegre kér. 1962

Két

fiatal lány megismerkedne tisztességes szándékból két gavalér uriemberrel. Leveleket „Új élet” jellegre a kiadóba kérnek. 2897

ELLÁTÁS.

2 kereskedő segéd

teljes ellátást nyerhet Orczy-utca 8. szám alatt. 2898

ALKALMAZÁST NYER.

Egy ügyes varróleány

nagyobb fizetéssel felvétetik. Petőfi-utca 9. sz. 2898

Fizető- és tanulóleányok

jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Siern Margit női divatterem, József Stherceg-ut 7. 2882

Kelen-téri

gyógyszertárban egy szorgalmas férfi vagy nő, laboránsnak felvétetik. 2864

Északosno,

30-35 év körül, ki éves, jó bizonyítványokkal rendelkezik, urih. sz. nál alkalmazást nyer. Cím a kiadóban. 2897

Egy nagyobb hitű nő felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.

Irodai alkalmazást

keres azonnali belépésre két intelligens uri leány, akik a kereskedelmi szaktanfolyamot végezték. Cím a kiadóhivatalban. 2887

Hadmentes

39 éves egyén irodai, ispáni, esetleg raktárnoki állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2890

Házvezetőnek

ajánkozik uri családhoz egyedülálló, középkorú özvegy nő. — A házkörüli összes teendőket vállalja. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2885

LAKÁST KERESNEK.

Négy szobás

modern lakást, kocsiszinnel istállóval augusztus 1-re keresek. Thural Béla Kossuth-u. 49. 2866

KIADÓ LAKÁS.

Négy szobás lakás

fürdőszobával, augusztus 1-re kiadó. Orczy-utca 7. szám. 2896

ÖZLETEK.

Borbély üzlet

jömenetelű közvetlen a barátság mellett, bevétel miatt kiadó. Urbán Iván-utca 61. 2878

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tisztí bocknyereg

teljes hadi felszereléssel, kitűnő karban, elsőrendű gyárimány, jutányos árban eladó. Dr. Vadász Telefon nirc. 2886

Percsa kabát

női, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 2898

Cseplőgarnitúra

8-as, teljesen felszerelt, nagy munkaképességű, eladó. Dobozi R. Köved (Aradm.) 2817

Bosznai

száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésben. 2098

As új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésben és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Hárs

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésben. 2095

Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésben. 2094

KÜLÖNFÉLE.

Raktár helyiség

börbe vételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2866

As angol

fájdalomcsillapító Bengus balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengus liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

As Anusol

aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoidál kupok, azonos összetételűk folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

Arad-Ujmikolákán

villanyperce

ládagyárat

rendeletm be, hoi négydiénagyású táberi postaládát

szegesenül, 10 ládánkat kötegelve, állandóan raktárra készítik / viszontelárusítóknak jutányosan, prompt szállítók. — Minden más méretű ládát, méretutáni megrendelésre, legjutányosabban szállítok és kivonatra árszámolással szolgálok. 2088

Braun Adolf

ládagyár és fűszerkereskedés Arad-Ujmikolaka. Telefon Arad 752.

Ertesítés!

Tisztelettel tudatom a n. é. költségvetéssel, hogy

barisnyakötődémet

Waitzer János-utca 15. sz. alól a főpostával szemben levő Kintzig-háza helyébe tem át. További szíves támogatásukat kérem, marad tisztelettel. 199

Özv. Braun Ignáoné.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. 11-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezeltem betegaimet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (tagyasztás utján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kausok fogazatok, szápadás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcelán és cement tömések (plombák), mómókat díszesabas mellett készíttetnek. Becces partfogászt kérve tisztelettel Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8-12-ig, é. a. 2-7-ig. Vidékiek 24 órában belül kiölgittatnak. 1271

CIPŐ! Fataipalás

készítést, elvállal, valamint gyermek vászon fűzős fataipu cipők, lámpa papucok, minden színben kaphatók az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél. Kérjük kirekatalinkat meglekinteni. 2385

A szépségápolás titka a felhasznált széplőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőse. Kis tégely 1 kor. Nagy tégely 1.80 kor.

Rozsnyay Serail crémje. nappali használatra. Egy tégely ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fill.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Loholat finomságu. Crém, fehér, rózsas és teaszínűekben. Egy dob. ára 1 korona 50 fillér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, Ibolya, Loin du bal, orgona, piros róza, Serail, Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszerésztárában Arad, Szabadság-tér.